

تدوین الگوی حکمرانی شرعی در بازار سرمایه با مشورت نهادهای مالی

نخستین نشست حکمرانی شرعی در بازار سرمایه با حضور شرکت‌های تامین سرمایه و جمعی از فعالان بازار در محل سازمان بورس و اوراق بهادار برگزار شد. در این نشست در خصوص حکمرانی شرعی بحث و تبادل نظر صورت گرفت و طرح اولیه حکمرانی شرعی در بازار سرمایه ارائه شد. این طرح مبتنی بر یک الگوی دویعدی است که در بُعد نخست، به مساله نظارت شرعی در بازار سرمایه،نهاده‌هاو همچنین ابزارهای مالی پرداخته می‌شود و در بُعد دوم، علاوه بر نظارت شرعی، از سازوکارهای حسابرسی شرعی نیز استفاده می‌شود. دبیر کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار در نخستین نشست حکمرانی شرعی در بازار سرمایه مبتنی بر یک طرح اولیه حکمرانی شرعی در بازار سرمایه،نظارت شرعی الگوی دویعدی است که در بُعد نخست،نظارت شرعی بر بازار،نهاده‌هاو ابزارهای مالی و در بُعد دوم،سازوکارهای حسابرسی شرعی را مورد توجه قرار می‌دهد.
محمد یونانمهر،دبیره حکمرانی شرعی در بازار سرمایه توضیح داد: موضوع حکمرانی شرعی از جمله مسائلی است که در بازارهای سرمایه اسلامی در کشورهای مختلف، کپه‌بیش مطرح بوده و در ۲ دهه اخیر، در کنار موضوع حکمرانی شرکتی مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌است. دبیر کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: در حکمرانی شرعی،موضوع مهم،توجه به حقوق ذی‌نفعان باتاکید بر مسائل شرعی در بازار سرمایه‌است،به این معنا که وقتی فردی در هر یک از محصولات بازار سرمایه سرمایه‌گذاری می‌کند،برای مثال سهامی را خریداری و معامله می‌کند،اوراق اجاره یا واحدهای صندوق ها را می‌خرد و معامله می‌کند یا انواع مشتقات و ابزارهای مالی را در بازار مورد معامله قرار می‌دهد، باید نسبت به رعایت مسائل و موازین شرعی نیز اطمینان قابل قبولی داشته باشد. یونانمهر ادامه داد: باید اطمینان حاصل شود که ضوابط شرعی در فرآیند اجرامورد توجه قرار گرفته‌اند و موضوعی بر خلاف موازین شریعت و قواعد فقهی در خصوص این ابزارها وجود ندارد. دبیر کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد: برای تحقق نظام حکمرانی شرعی در بازارهای مالی،بازارهای سرمایه هر یک از این رویکردها،بهنجری جنبه‌هایی را در حکمرانی شرعی،راپوششی دهدنیواهمف حصول اطمینان قابل قبول از رعایت موازین شرعی، تلاش می‌شود.
ساختار حکمرانی شرعی به گونه‌ای طراحی شود که مخاطبان بازار،موازین اطمینان داشته باشند. او با اشاره به الگوی کلی حکمرانی شرعی گفت: برای حکمرانی شرعی دوالگوی کلی مطرح است؛الگوی نخست،نظام حکمرانی شرعی متمرکز و الگوی دوم،نظام حکمرانی شرعی غیرمتمرکز است. یونانمهر توضیح داد: در الگوی حکمرانی شرعی متمرکز کزنهادی باعنوان شورای مرکزی شریعت وجود دارد که مصوبات و نظراتی را در خصوص مسائل شرعی بازار مطرح می‌کند و نهادهای مالی نیز با رعایت قوانین و مقررات، این نشست‌ها می‌کنند این موضوع را در فرآیند اجرامورد توجه قرار دهند.
اوفزود: در الگوی حکمرانی شرعی غیرمتمرکز، شورای مرکزی شریعت را در نهادناظر می‌بینیم که در حقیقت، آرای فقهی را در خصوص ایجاد ضوابط فقهی بازار مدر می‌کند. در لایه‌های بعد نیز از طریق سازوکارهای نظارت شرعی و حسابرسی شرعی، زوایای مختلف حکمرانی شرعی معق می‌شود.دبیر کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: در الگوی غیرمتمرکز بازار سرمایه، حسابرسی شرعی علاوه بر نهاد ناظر، در سطح نهادهای مالی نیز گسترش پیدا می‌کند و نهادهای مالی تلاش می‌کنند به گونه‌ای رفتار کنند که رعایت موازین شریعت با اطمینان قابل قبولی انجام‌شود.نیز بازار نیز از موضوع اطمینان داشته باشند.در این نشست که باحضور نمایندگان از نهادهای مالی و یکی از صاحب‌نظران بین‌المللی بر گزار شد، حسین میثمی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز دیدگاه‌های خود را در خصوص نظارت شرعی در شبکه بانکی مطرح کرد و تجربار موجود در این حوزه را با مخاطبان به اشتراک گذاشت.
بانک مرکزی الگوی نظارت شرعی را در طول ۵سال گذشته در بانک مرکزی پیاده کرده و تجربار خوبی در بانک مرکزی در زمینه نظارت شرعی در شبکه بانکی به دست آمده است. بر همین اساس، حسین میثمی به تبیین ابعاد مختلف این مساله پرداخت و اینکارهای مورد نیاز برای توسعه نظارت شرعی و تقویت نظام حکمرانی شرعی در بازارهای مالی را مورد بحث و بررسی قرار داد.

علل ریزش اخیر شاخص و شرط تداوم اعتمادها

بورس | فریدن آقازیری در خصوص علل ریزش اخیر بورس اعلام کرد: شاخص بورس که تا حدود ۷۵ میلیون رشد کرده بود هفته جاری با شدت گرفتن ابهامات در عرصه سیاست واقتصاد با تغییراتی مواجه شد. گمانه زنی درباره نرخ بهره بانکی و حتی تخفیف‌های نفتی در تصمیم‌گیری‌فعالان حوزه پولی‌بلاشی متنبسته با همین رشد چهار ماهه گذشته تغییرات داشت اما بقدرتشرکتهاسلامیاصلاح قیمت را تجربه خواهند کرد. شاخص در آینده، کندتر از چهار ماه ابتدایی رشد سال حرکت خواهد کرد. شاخص در ۱۰۶ میلیون واحدی برای انتهای سال آنچنان اغراق آمیز باشد تا حتی تلقی نمی‌شود و کلاما در دسترس است. امید می‌رود ارزش‌های دولت مانند همین تخفیف‌هایی که در مواد اولیه شرکت‌ها یا پالایشگاهی صورت گرفت و در دست‌بالاخ‌تشریفات ایجاد چنین تغییراتی را تساختی نشود. در غیر این صورت، اعتمادی که ظرف این مدت به‌از سرمایه ایجاد شده، ممکن است مخدوش شود. در ماه‌های آتی،عدم تعین به صنعت و شرکتهای بعضی بسته به تفاوت ارزش ذاتی و قیمت‌سهام، رشد و بعضی شرکتهاصلاح منفی خواهیم داشت. شرکتهایی که طی این مدت بیش از اندازه افزایش پیدا کرده و بالاتر از ارزش واقعی معامله شده‌اند،اصلاح‌مواجه خواهند شد.

تعادل

«تعادل» روند معاملات بازار سهام را بررسی می‌کند

خروج بازار از کمای معاملاتی

بازار سهام در هفته‌ای که گذشت شرایط خوبی رانداشت و شاهد خروج نقدینگی و سرخ‌پوشی بازار بودیم؛ اما این سرخ‌پوشی نقطه عروج بازار نبود و همچنان ارزندگی بورس ادامه دارد و احتمالاً در پاییز شاهد روزهای رویایی در بورس باشیم. بررسی روند معاملات در هفته منتهی به یک مهر ماه نشان می‌دهد که فشار فروش در بازار به تدریج کاهش یافت و در آخرین روز معاملاتی، نشانه‌های محسوسی از بازگشت تقاضا و بهبود تعادل میان عرضه و تقاضا مشاهده شد. شاخص کل بورس که در پایان هفته گذشته در ارتفاع ۷ میلیون و ۵۵۷ هزار واحد قرار داشت، هفته منتهی به یک مهر ماه در سطح ۷ میلیون و ۲۵۶ هزار و ۸۳۱ واحد به پایان رساند. به این ترتیب، نماگر اصلی بازار سهام در طول پنج‌روز معاملاتی این هفته ۳۰۰ هزار و ۱۶۹ واحد، معادل حدود ۳.۹۷ درصد کاهش یافت. در همین حال، شاخص کل هم‌وزن نیز از محدوده ۲ میلیون و ۱۶ هزار واحد در پایان هفته گذشته به یک میلیون و ۹۳۹ هزار و ۴۷ واحد رسید؛ بنابراین این شاخص نیز در طول هفته ۷۶ هزار و ۹۵۳ واحد، معادل حدود ۳.۸۲ درصد افت کرد. با وجود ثبیت این یازدهی منفی، روند روزانه معاملات نشان می‌دهد که هفته در یک مسیر یکدست نزولی سپری نشده و به‌ویژه در روز یازدہم، نشانه‌هایی از تغییر رفتار معامله‌گران و تقویت تقاضا در بازار ظاهر شد. معاملات هفته از همان ابتدا تحت تاثیر فشار فروش قرار گرفت. شاخص کل در دقایق ابتدایی معاملات شنبه بیش از ۶۱ هزار واحد افزایش یافته بود، اما این رشد در ادامه معاملات دوام نیاورد و با افزایش عرضه، مسیر بازار تغییر کرد. در پایسان معاملات روز شنبه، شاخص کل ۱۰۸ هزار و ۸۹۱ واحد کاهش یافت. یکی از مهم‌ترین نشانه‌های شدت فشار فروش در این روز، تعداد بالای صف‌های فروش بود؛ به‌طوری‌که در پایان معاملات، ۵۰۰ نهاد در صف فروش قرار داشتند که بیشترین تعداد صف فروش در میان روزهای هفته محسوب می‌شد. از سوی دیگر، ۶ هزار و ۱۲۳ میلیارد تومان پول از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد و ارزش سفارش‌های فروش نیز به ۱۲ هزار و ۴۶۵ میلیارد تومان رسید؛ بنابراین نخستین روز هفته را می‌توان یکی از روزهای سنگین عرضه در بازار سهام دانست؛ روزی که رشد ابتدایی شاخص در نهایت جای خود را به فشار فروش داد. اگر شنبه آغاز موج عرضه بود، یکشنبه‌شدن این روند بیشتر شد. شاخص کل در این روز ۷۳۰۰ واحد افت کرد و در صف فروش ۷ میلیون و ۲۹۱ هزار و ۶۱۰ واحد قرار گرفت. در پایان معاملات یکشنبه، ۳۳۲ نهاد در محدوده منفی قرار داشتند و تنها ۲۲۳ نهاد مثبت بودند. همچنین تعداد صف‌های فروش به ۲۰۸ مورد رسید و ارزش سفارش‌های فروش ۱۴ هزار و ۹۳۴ میلیارد تومان ثبت شد. اما مهم‌ترین متغیر در معاملات این روز، جریان نقدینگی بود. در یکشنبه ۷ هزار و ۲۱۰ میلیارد تومان پول از سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد؛ رقمی که بیشترین میزان خروج پول روزانه در این هفته بود. ترتیب افت ارزش سفارش‌های خرید فروشن نیز یکی دیگر از نشانه‌های تغییر فضای معاملاتی بود. ارزش سفارش‌های خرید به ۱۰ هزار و ۵۷۱ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های فروش یک هزار و ۲۷۷ میلیارد تومان بود. از سوی دیگر، سرانه خرید ۹۷ میلیون تومان در نایر سرانه فروش ۶۹ میلیون تومان قرار گرفت و قدرت خرید نیز به ۱.۴ رسید. این متغیرها در کنار افزایش نقدینگی و رشد جریان معاملات دانست. شاخص از افزایش صف‌های خرید، تصویر متفاوتی از بازار نسبت

کرده اما این افزایش در ادامه معاملات از دست رفت و نماگر اصلی بازار در نهایت با افت ۱۱ هزار و ۵۳۵ واحدی به کار خود پایان داد. با این حال، آنچه دوشنبه را از دوروز قبل متمایز کرد، بهبود قابل توجه توازن میان نمداهای مثبت و منفی بود. در پایان معاملات، ۴۲۷ نهاد مثبت و ۴۲۳ نهاد منفی بودند؛ یعنی تعداد نمداهای سبز و قرمز تقریباً در یک سطح قرار گرفتند. ارزش معاملات نیز در این روز به ۴۹ هزار و ۷۲۸ میلیارد تومان رسید که بالاترین ارزش معاملات روزانه در طول هفته بود. در مجموع ۹۲ میلیارد سهم در این روز معامله شد و ۷۳۶ میلیارد تومان پول نیز به سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی وارد شد. اهمیت این تغییر زمانی بیشتر مشخص می‌شود که بدایم تنها یک روز قبل، خروج پول از این گروه از دارایی‌ها به ۷ هزار و ۳۱۰ میلیارد تومان رسیده بود؛ بنابراین دوشنبه را می‌توان نخستین نشانه جدی از تغییر جریان نقدینگی در هفته دانست. در آخرین روز معاملاتی هفته، شرایط بازار به شکل محسوسی تغییر کرد. شاخص کل در دقایق ابتدایی بیش از ۹۰ هزار واحد رشد کرد و برخلاف روزهای ابتدایی هفته، این بار توانست بخش عمده این رشد را تا پایان معاملات حفظ کند. در نهایت هر ماه شد، اما افزایش بازار در روز پایانی نشان داد که چهارشنبه را به پایان رساند. در این روز ۶۴۴ نهاد مثبت بودند و تنها ۲۱۱ نهاد در محدوده منفی قرار گرفتند. همچنین تعداد صف‌های خرید به ۲۳۳ مورد رسید، در حالی که تنها ۷۴ نهاد در صف فروش قرار داشتند. فاصله ارزش سفارش‌های خرید فروشن نیز یکی دیگر از نشانه‌های تغییر فضای معاملاتی بود. ارزش سفارش‌های خرید به ۱۰ هزار و ۵۷۱ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های فروش یک هزار و ۲۷۷ میلیارد تومان بود. از سوی دیگر، سرانه خرید ۹۷ میلیون تومان در نایر سرانه فروش ۶۹ میلیون تومان قرار گرفت و قدرت خرید نیز به ۱.۴ رسید. این متغیرها در کنار افزایش نقدینگی و رشد جریان معاملات دانست. شاخص از افزایش صف‌های خرید، تصویر متفاوتی از بازار نسبت

بورس کالادر یک نگاه

آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشان داد ۵۰ هزار تن آهن اسفنجی در یکت به ارزش ۲ هزار و ۱۶۴ میلیارد تومان رتبه دوم را به خود اختصاص داد.

▲ **گزارش‌های شش‌ماهه آزمون واقعی رشد بورس**
در این میان، یکی از مهم‌ترین رویدادهای پیش‌روی بازار سرمایه، انتشار گزارش‌های ماهانه و صورت‌های مالی شش‌ماهه شرکت‌هاست. گزارش‌هایی که می‌توانند تصویر روشن‌تری از وضعیت عملیاتی شرکت‌ها در نیمه نخست سال ارائه دهند. اهمیت این گزارش‌ها از آن جهت است که می‌تواند مشخص کند، رشد قیمت سهام تا چه اندازه با بهبود درآمد و سودآوری شرکت‌ها همراه بوده است. اگر عملکرد عملیاتی شرکت‌ها با انتظارات بازار هماهنگ باشد، انتشار گزارش‌های شش‌ماهه می‌تواند به تثبیت تقاضا در نمداهای سرمایه‌ای کمک کند. در مقابل، اگر در برخی شرکت‌ها فاصله قابل توجهی میان رشد قیمت سهام و عملکرد واقعی مشاهده شود، احتمال افزایش عرضه در نمداهو کاهش تقاضا، چنانچه با رشد متناسب هزینه‌های تولید همراه نباشند، می‌تواند حاشیه سود شرکتهاراتقویت کند. به همین دلیل، بازار سرمایه صرفاً به افزایش مبلغ فروش شرکت‌ها توجه نمی‌کند بلکه کیفیت این رشد، موضوع تبدیل درآمد به سود نیز اهمیت دارد. این موضوع به‌خصوص در شرایطی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که شاخص‌های بازار پس از یک رشد قابل توجه وارد نیمه‌دوم سال شده‌اند. در چنین شرایطی، دیگر صرف افزایش قیمت سهام نمی‌تواند کافی برای ادامه روند صعودی باشد و سرمایه‌گذاران بیش از گذشته به دنبال بررسی وضعیت واقعی شرکت‌ها خواهند بود.

▲ **سیاست ارزی و قیمت‌گذاری در کانون توجه صنایع**
یکی دیگر از متغیرهایی که طی ماه‌های گذشته مورد توجه فعالان بازار سرمایه قرار گرفت، تغییرات سیاست ارزی و کاهش برخی محدودیت‌های قیمت‌گذاری بود. برای بخشی از شرکت‌های بورسی، نحوه تعیین نرخ فروش محصولات و میزان آزادی عمل شرکت‌ها در قیمت‌گذاری، تاثیر مستقیمی بر درآمد و حاشیه سود دارد. افزایش نرخ فروش محصولات، چنانچه با رشد متناسب هزینه‌های تولید همراه نباشند، می‌تواند حاشیه سود شرکتهاراتقویت کند. به همین دلیل، بازار سرمایه صرفاً به افزایش مبلغ فروش شرکت‌ها توجه نمی‌کند بلکه کیفیت این رشد، موضوع تبدیل درآمد به سود نیز اهمیت دارد. این موضوع به‌خصوص در شرایطی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که شاخص‌های بازار پس از یک رشد قابل توجه وارد نیمه‌دوم سال شده‌اند. در چنین شرایطی، دیگر صرف افزایش قیمت سهام نمی‌تواند کافی برای ادامه روند صعودی باشد و سرمایه‌گذاران بیش از گذشته به دنبال بررسی وضعیت واقعی شرکت‌ها خواهند بود.

▲ **نرخ سود و سیاست پولی؛ ریسک مهم بازار**
در سمت دیگر، بازار سهام با مجموعه‌ای از متغیرهای محدودکننده نیز مواجه است. نرخ سود، سیاست‌های پولی، نرخ تعیین کسری و توجه و انتشار اوراق دولتی از جمله عواملی هستند که می‌توانند بر جذابیت بازار سرمایه تاثیر بگذارند. افزایش نرخ سود می‌تواند بخشی از نقدینگی را به سمت ابزارهای با درآمد ثابت هدایت کند و در مقابل، کاهش نرخ سود می‌تواند جذابیت نسبی بازار سهام را افزایش دهد. از همین رو، روند سیاست‌های پولی و تصمیمات مربوط به نرخ‌های سود در ماه‌های آینده برای فعالان بازار اهمیت زیادی خواهد داشت. همچنین نحوه تأمین مالی دولت و حجم انتشار اوراق نیز می‌تواند بر جریان نقدینگی در بازارهای مختلف اثر گذار باشد. بنابراین، روند معاملات بورس در نیمه دوم سال تنها به عملکرد شرکت‌ها وابسته نیست و شرایط کل اقتصادی نیز می‌تواند مسیر بازار را تحت تاثیر قرار دهد.

▲ **ارز و قیمت‌های جهانی؛ دومتغیر تعیین‌کننده**
نرخ ارز نیز همچنان یکی از مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر بورس تهران محسوب می‌شود. برای شرکت‌های صادرات‌محور، ارزش نرخ ارز می‌تواند موجب افزایش ارزش ربابی درآمدهای صادراتی شود؛ البته این اثر در صورتی پایدار خواهد بود که سایر هزینه‌های شرکت باسرعتی بیشتر از درآمدها افزایش پیدا کنند. در

بازار سرمایه

هزار میلیارد تومان معامله شد. همچنین ارزش معاملات ۱۰ شرکت برتر به بیش از ۶۷.۷ هزار میلیارد تومان رسید. برترین‌های بورس کالای ایران در هفته منتهی به ۳ مهرماه بر اساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی به شرح زیر است:

▲ **سود ارزش معاملات**
در مجموع، ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی در پنج‌روز معاملاتی هفته به حدود ۲۱۷ هزار و ۱۹۵ میلیارد تومان رسید. بیشترین ارزش معاملات روزانه در دوشنبه و به میزان ۴۹ هزار و ۷۲۸ میلیارد تومان ثبت شد. پس از آن چهارشنبه با ۴۴ هزار و ۹۸۵ میلیارد تومان، شنبه با ۴۶ هزار و ۴۲۷ میلیارد تومان، یکشنبه با ۳۸ هزار و ۱۷۹ میلیارد تومان و سه‌شنبه با ۳۷ هزار و ۸۷۶ میلیارد تومان قرار گرفتند. کارنامه هفتگی بورس در مجموع منفی بود؛ شاخص کل نزدیک به ۴ درصد و شاخص هم‌وزن حدود ۳.۸ درصد افت کردند و بازار ابتدایی هفته نیز خروج سنگین نقدینگی و افزایش صف‌های فروش، فشار قابل توجهی بر بازار وارد کرد. بهبود تعداد نمداهای مثبت، افزایش صف‌های خرید، کاهش قابل توجه صف‌های فروش، رشد قدرت خرید و ورود پول در چهارشنبه، همگی از کاهش فشار عرضه و تقویت تقاضا در آخرین روز معاملاتی حکایت داشتند. به این ترتیب، هر چند نتیجه‌نهایی هفته با افت شاخص‌ها و خروج نقدینگی همراه شد، اما افزایش بازار در روز پایانی نشان داد که چهارشنبه را به پایان رساند. در این روز ۶۴۴ نهاد مثبت بودند و تنها ۲۱۱ نهاد در محدوده منفی قرار گرفتند. همچنین تعداد صف‌های خرید به ۲۳۳ مورد رسید، در حالی که تنها ۷۴ نهاد در صف فروش قرار داشتند. فاصله ارزش سفارش‌های خرید فروشن نیز یکی دیگر از نشانه‌های تغییر فضای معاملاتی بود. ارزش سفارش‌های خرید به ۱۰ هزار و ۵۷۱ میلیارد تومان رسید، در حالی که ارزش سفارش‌های فروش یک هزار و ۲۷۷ میلیارد تومان بود. از سوی دیگر، سرانه خرید ۹۷ میلیون تومان در نایر سرانه فروش ۶۹ میلیون تومان قرار گرفت و قدرت خرید نیز به ۱.۴ رسید. این متغیرها در کنار افزایش نقدینگی و رشد جریان معاملات دانست. شاخص از افزایش صف‌های خرید، تصویر متفاوتی از بازار نسبت

▲ **بورس کالادر یک نگاه**
آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشان داد ۵۰ هزار تن آهن اسفنجی در یکت به ارزش ۲ هزار و ۱۶۴ میلیارد تومان رتبه دوم را به خود اختصاص داد.

نرخ خوراک گاز مصر فی پتروشیمی‌ها اعلام شد

شرکت‌های پتروشیمی بورسی، بخشنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی در خصوص نرخ خوراک گاز مصرفی این شرکت‌ها برای لحاظ در صورت‌های مالی شرکت‌های مصرف‌کننده گاز برای نیمه سرمایه‌گذاران در بررسی شرکت‌های بزرگ بازار باید هم‌زمان وضعیت نرخ ارز و قیمت‌های جهانی را مورد توجه قرار دهند. نفت، فلزات اساسی و محصولات پتروشیمی‌ای از جمله کالاهایی هستند که تغییرات قیمت آن‌ها می‌تواند مستقیماً بر قیمت‌های مصرف‌کنندگان تاثیر داشته باشد. برای بسیاری از شرکت‌های بزرگ بازار سرمایه اثر بگذارند.

▲ **بازگشت تقاضا در نخستین روز پاییز**
در همین حال، نخستین روز پاییز نشانه‌هایی از بازگشت تقاضا به بازار سهام را به نمایش گذاشت. شاخص کل بورس در این روز ۱.۲۵ درصد افزایش یافت و هم‌زمان ورود پول حقیقی نیز ثبت شد. با این حال، هنوز نمی‌توان تنها بر اساس عملکرد یک روز معاملاتی درباره تغییر روند بازار قضاوت کرد. برای آنکه مشخص‌شود این اتفاق نشانه آغاز یک روند جدید است یا واکنش طبیعی بازار با افت روزهای قبل، باید رفتار نقدینگی و میزان تقاضا در معاملات روزهای بعد نیز مورد بررسی قرار گیرد. تداوم ورود پول حقیقی، افزایش ارزش معاملات و بهبود تقاضا در طی چند جلسه معاملاتی می‌تواند تصویر دقیق‌تری از وضعیت بازار ارائه کند؛ در حالی که بازگشت سریع عرضه‌ها می‌تواند نشان دهد که بازار همچنان با مقاومت فروشنده‌گان مواجه است.

▲ **بورس در نیمه دوم سال زیر ذره‌بین سودآوری**
اکتوبر بورس تهران در نیمه دوم سال شده است؛ بازاری که در مقایسه با ابتدای سال، تغییرات قابل توجهی را پشت سر گذاشته و شاخص کل و شاخص هم‌وزن هر دور شده‌ای چشمگیری را تجربه کرده‌اند. اما دامنه این مسیر، بیش از گذشته به کیفیت سودآوری شرکت‌ها، وضعیت ارزش‌گذاری سهام و عملکرد واقعی صنایع وابسته خواهد بود. در شرایطی که بخش قابل توجهی از رشد قیمت‌ها در نیمه نخست سال اتفاق افتاده است، دیگر نمی‌توان صرفاً با استناد به جریان عقب‌ماندگی تاریخی بازار سهام، مسیر آینده بورس را از ربابی کرد. از این پس، گزارش‌های شش‌ماهه شرکت‌ها، روند نرخ ارز، قیمت کالاهای جهانی، نرخ سود، سیاست‌های پولی و جریان ورود و خروج نقدینگی می‌توانند نقش پررنگتری در تعیین مسیر شاخص‌ها داشته باشند. به این ترتیب، نیمه دوم سال را می‌توان دوره بورس از مرحله «جبران عقب‌ماندگی» به مرحله «آزمون بنیادی» دانست؛ جایی که گزارش‌های مالی و عملکرد واقعی شرکت‌ها باید پاسخ دهند که رشد سنگین قیمت‌ها تا چه اندازه با واقعیت‌های اقتصادی و سودآوری بنگاه‌های بورسی همخوانی دارد.

رویداد

زنگ با پاییز طلایی بازار سرمایه به صدا در آمد

حجت‌الله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در این مراسم آغاز مهر، پاییز طلایی و نیمه دوم سال را تبریک گفت و افزود: الحمدلله بازار سرمایه ایران از نظر بازده بازار، بالندگی بازار، آرامش حاکم در بازار و تعادلی که در بازار حاکم است، سال خوبی را پشت سر می‌گذارد. در دوران پس از بازگشایی بازار سهام در اواخر اردیبهشت، تلاش همه فعالان موجب شد بازار خوبی رقم بخورد. در این دوره با صبر و متانت و آرامش، هم حجم معاملات، هم تعداد معاملات و همین‌طور، تعداد فعالان بازار افزایش پیدا کرد. صیدی با اشاره به فلسفه برگزاری آیین نواختن زنگ بورس‌ها در بازارهای سرمایه دنیا گفت: آیین نواختن زنگ بورس‌ها که در دنیا به‌ویژه در بورس‌های بزرگ، رواج دارد، یک مراسم نمادین است، نمادی از حرکت، حرکت به سمت شفافیت و کارایی بیشتر در بازار. او با اشاره به اینکه از تقای سطح کارایی و شفافیت، لازمه بازار است، توضیح داد: در دوره اخیر اتفاق‌هایی در بازار رخ داده، هم ریز ساختارها و هم نحوه گزارشگری و مقررات و ضوابط به گونه‌ای تغییر کرده که میزان شفافیت را ارتقا داده، شفافیتی که در نهایت به تقویت اعتمادی می‌انجامد. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، دومین موفقه بر تبط با موضوع حرکت را حرکت به سمت تشکیل سرمایه بیشتر عنوان کرد و گفت: هنر مادر بازار سرمایه این است که بتوانیم دست به دست هم بدهیم. تادر کشور تشکیل سرمایه با سرعت و عمق بیشتری رخ بدهد تا شاهد رشد مطلوب در اقتصاد باشیم. مسائله‌ها آمارها از رشد نامطلوب حکایت می‌کنند. بخشی از آن هم طبیعی است، برای اینکه مادرگیر ۲ جنگ تمام‌عیار بوده‌ایم و هنوز در شرایط جنگی هستیم. طبیعتاً در چنین شرایطی همین که اقتصاد بتواند تاب‌آوری بالایی خودش را اثبات کند، خداوند را شکر می‌کنیم که به ما این قوت و توان را داد. به صورت تبادلی، ما برای عزیز را به اثبات برسانیم. به هر صورت بازار سرمایه باید بخش واقعی اقتصاد را تأمین مالی کند. بازار سرمایه فقط جای خریدوفروش نیست؛ بلکه جای تأمین سرمایه برای تحقق رشد اقتصادی و رفاه شهروندان است. در ادامه شریح مفهوم حرکت در بازار سرمایه توضیح داد: در نهایت حرکت بازار سرمایه به سمت بازده مطلوب و اهمیت پیدای می‌کند، نواختن زنگ بورس نمادی از حرکت به سمت بازدهی مطلوب‌تر است. بازدهی که فعالان بازار به دنبال آن هستند. صیدی با اشاره به عملکرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس در نیمه نخست سال ادامه داد: شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار سرمایه در ۶ ماه گذشته روند بنفست موفقی را طی کردند. حتی شرکت‌هایی که در جنگ خسارت دیده بودند، توانستند با برنامه‌ریزی، بازسازی و بازآفرینی، اعتماد را به سهامداران بازگردانند، چنانکه این اقدام علاوه بر بازگشت به همان ظرفیت‌های قبلی هستند. حتی برخی شرکت‌ها از تهدیدها فرصت ساخت‌اند و دنبال نوسازی بعضی از خطوط تولیدشان رفت‌اند و بازسازی یا تکنولوژی جدید را در دستور کار خود قرار داده‌اند. او تأکید کرد: مهم‌ترین کاری که شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس باید انجام دهند، تلاش برای خلق نیمی دومی بهتر از نیمه نخست سال است. پیش‌بینی بودجه و رسیدن به آرام‌تر شدن بازار از جمله این تلاش‌ها خواهد بود. در عین حال باید به اعمال حاکمیت شرکتی قوی‌تر بپردازند. موضوعی که به عملکرد بالاتر و مطلوب‌تر منجر می‌شود. توجه به این ۲ موضوع را از شرکت‌های فعال در بورس و فرابورس انتظار داریم. رئیس سازمان بورس همچنین نسبت به روند بازار سرمایه در نیمه دوم سال ابراز خوشبینی کرد.

نرخ خوراک گاز مصر فی پتروشیمی‌ها اعلام شد

شرکت‌های پتروشیمی بورسی، بخشنامه شرکت ملی صنایع پتروشیمی در خصوص نرخ خوراک گاز مصرفی این شرکت‌ها برای لحاظ در صورت‌های مالی شرکت‌های مصرف‌کننده گاز برای نیمه سرمایه‌گذاران در بررسی شرکت‌های بزرگ بازار باید هم‌زمان وضعیت نرخ ارز و قیمت‌های جهانی را مورد توجه قرار دهند. نفت، فلزات اساسی و محصولات پتروشیمی‌ای از جمله کالاهایی هستند که تغییرات قیمت آن‌ها می‌تواند مستقیماً بر قیمت‌های مصرف‌کنندگان تاثیر داشته باشد. برای بسیاری از شرکت‌های بزرگ بازار سرمایه اثر بگذارند.

▲ **بازگشت تقاضا در نخستین روز پاییز**
در همین حال، نخستین روز پاییز نشانه‌هایی از بازگشت تقاضا به بازار سهام را به نمایش گذاشت. شاخص کل بورس در این روز ۱.۲۵ درصد افزایش یافت و هم‌زمان ورود پول حقیقی نیز ثبت شد. با این حال، هنوز نمی‌توان تنها بر اساس عملکرد یک روز معاملاتی درباره تغییر روند بازار قضاوت کرد. برای آنکه مشخص‌شود این اتفاق نشانه آغاز یک روند جدید است یا واکنش طبیعی بازار با افت روزهای قبل، باید رفتار نقدینگی و میزان تقاضا در معاملات روزهای بعد نیز مورد بررسی قرار گیرد. تداوم ورود پول حقیقی، افزایش ارزش معاملات و بهبود تقاضا در طی چند جلسه معاملاتی می‌تواند تصویر دقیق‌تری از وضعیت بازار ارائه کند؛ در حالی که بازگشت سریع عرضه‌ها می‌تواند نشان دهد که بازار همچنان با مقاومت فروشنده‌گان مواجه است.

▲ **بورس در نیمه دوم سال زیر ذره‌بین سودآوری**
اکتوبر بورس تهران در نیمه دوم سال شده است؛ بازاری که در مقایسه با ابتدای سال، تغییرات قابل توجهی را پشت سر گذاشته و شاخص کل و شاخص هم‌وزن هر دور شده‌ای چشمگیری را تجربه کرده‌اند. اما دامنه این مسیر، بیش از گذشته به کیفیت سودآوری شرکت‌ها، وضعیت ارزش‌گذاری سهام و عملکرد واقعی صنایع وابسته خواهد بود. در شرایطی که بخش قابل توجهی از رشد قیمت‌ها در نیمه نخست سال اتفاق افتاده است، دیگر نمی‌توان صرفاً با استناد به جریان عقب‌ماندگی تاریخی بازار سهام، مسیر آینده بورس را از ربابی کرد. از این پس، گزارش‌های شش‌ماهه شرکت‌ها، روند نرخ ارز، قیمت کالاهای جهانی، نرخ سود، سیاست‌های پولی و جریان ورود و خروج نقدینگی می‌توانند نقش پررنگتری در تعیین مسیر شاخص‌ها داشته باشند. به این ترتیب، نیمه دوم سال را می‌توان دوره بورس از مرحله «جبران عقب‌ماندگی» به مرحله «آزمون بنیادی» دانست؛ جایی که گزارش‌های مالی و عملکرد واقعی شرکت‌ها باید پاسخ دهند که رشد سنگین قیمت‌ها تا چه اندازه با واقعیت‌های اقتصادی و سودآوری بنگاه‌های بورسی همخوانی دارد.